

ע"פ 8052/07/22 - עומר אשכנזי, נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

19 דצמבר 2022

ע"פ 8052-07-22 אשכנזי נ' מדינת ישראל

בפני כב' הנשיא רון שפירא

עומר אשכנזי,

המבקש

נגד

מדינת ישראל

המשיבה

החלטה

הרקע לבקשה:

המבקש הגיש ביום 05.07.22 הודעת ערעור על הכרעת הדין וגזר הדין שניתנו על ידי בית המשפט השלום בחדרה (כב' השופט סגל מוהר) ביום 11/04/22 וביום 23/05/22 בהתאמה, במסגרת ת"פ 43948-11-19. המבקש הורשע בבימ"ש קמא לאחר שמיעת ראיות בביצוע עבירה של חבלה ברשלנות לפי סעיף 341 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין"), ובביצוע עבירה של ניסיון הריגה או היזק לבעל חיים לפי סעיפים 451 + 25 לחוק העונשין. נגזרו עליו 4 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור בתוך 3 שנים כל עבירה המכוונת כלפי בעל חיים או עבירה של חבלה ברשלנות וכן פיצוי בסך 3,000 ₪ למתלוננים.

המבקש הגיש את הודעת הערעור באמצעות ב"כ קודם, **מטעם הסנגוריה הציבורית**, ללא נימוקי ערעור ובימ"ש זה נתן ארכה של כחודשיים להגשת נימוקים. ביום 29.08.22 הוגשה הודעה על חזרה מהערעור. הודעה הוגשה באמצעות ב"כ המבקש. בימ"ש, בהרכב בראשותי, נתן פסק דין המורה על מחיקת הערעור לאור בקשתו של המבקש. ביום 20.11.22 ולאחר שפסק הדין הפך לחלוט הוגשה בקשה דחופה להארכת מועד להגשת נימוקי ערעור על ידי ב"כ הנוכחי של המבקש. בימ"ש זה הבהיר כי פסק הדין הפך לחלוט ולא ברורה תכלית הבקשה כאשר המבקש הוא זה שביקש למחוק את הערעור. הובהר כי למעשה היה על המערער להגיש בקשה לביטול פסק דין ולפרט עילה לביטול, זאת בשים לב לכל האמור לעיל. בכפוף לאמור נקבע דיון בבקשה. בפועל מדובר בבקשה לביטול פסק הדין ובכפוף לביטול בקשה להארכת מועד להגשת נימוקים לערעור, שכן הערעור נמחק לבקשת המבקש.

ההליך בבימ"ש קמא:

על פי המתואר בכתב האישום, המתלון והמתלוננת, בני זוג ולהם 2 ילדות קטינות, עמדו ברחוב עם בנותיהן הקטינות, כאשר אחת הקטינות מצויה בעגלת תינוק וכן עם הכלב שלהם. הנאשם זרק לעבר הכלב פטיש אשר לא פגע בו, במטרה לחבול או לפצוע בכלב במזיד ושלא כדין וזאת על רקע נביחותיו. הפטיש פגע בגדר במקום, נכנס לעגלת התינוק שבו הייתה מצויה הקטינה וגרם לה לחבלה במצח בדמות המטומה באזור פרונטאלי מימין.

במסגרת הכרעת הדין ניתח בימ"ש קמא את העדויות והראיות שהוצגו בפניו וקבע כי הכלב של המתלוננים התלווה אליהם לטיול ובמקום היו כלבים נוספים שאינם שייכים למתלוננים. אותו כלב היה ככל הנראה מי שנכנס אל חצר ביתו של המבקש והחל לרדוף אחרי אחת החתולות שהייתה בחצר או שנכנסה אליה באותו שלב. אז ניגש המבקש לעבר מקלט הבית ונטל לידי את הפטיש במטרה להשליכו לכיוון הכלב של המתלוננים ולפגוע בו. המבקש יצא מן החצר אל המדרכה והשליך את הפטיש. המבקש הודה בפה מלא בכך שהתכוון לפגוע בכלב שלעברו השליך את הפטיש ולכן נטל במודע סיכון ממשי בדבר התרחשות התוצאה האסורה של פציעתו ויתכן שאף הריגתו. ואולם מאחר שתוצאה זו לא התרחשה בסופו של דבר, שכן הכלב הצליח לברוח מפניו מבלי שפגע בו, אזי מדובר בעבירה של ניסיון הריגה או היזק לבעל חיים ולא מעבר לכך.

בימ"ש קמא אף נזקק לטענה כי מדובר היה בקיום נסיבות של הגנה עצמית וקבע כי נתוניו של האירוע אינם עולים כדי נסיבות של הגנה עצמית, שכן גם אם ניתן להניח לטובת המבקש שמצב הדברים היה כזה שבו הוא חש בקיומה של סכנה מוחשית לפגיעת הכלב בחתולה שלו או של זו שנכנסה באותה עת לחצרו, אזי לא היה לו כל הכרח לפעול בדרך שבה פעל והמעשה שעשה היה בלתי סביר לשם מניעת הפגיעה. כמו כן, המבקש הבהיר במהלך עדותו כי מעשהו נועד להצבת גבול בפני הכלבים (ואינני נדרש לדין האם אירוע מסוג זה יכל בכלל לדור דחת ההגדרה של "הגנה עצמית").

באשר לעבירה של חבלה ברשלנות נקבע כי המבקש גרם לחבלה במצחה של התינוקת עקב המחדל שעשה. נקבע כי מדובר בפגיעה בתינוקת בטעות אך המבקש יכול וצריך היה לצפות את האפשרות של פגיעת הפטיש בהולכי רגל שנמצאו או שעשויים היו להימצא במקום ומשלא נמנע מביצוע המעשה יש לראות בו אחראי לתוצאותיו. התרחיש שבו הפטיש פגע בכביש או בגדר ומשם ניתן אל עגלת התינוקת ופגע בה הוא אמנם תרחיש מיוחד וחריג יחסית ואולם אין בו כדי לשנות את העובדה שמעשה ההשלכה נעשה כפי שתיאר אותו המבקש כמעשה לא מתוכנן. בסופו של דבר הורשע המבקש בעבירת ניסיון לחבול בבעל חיים או לפצוע אותו וחבלה ברשלנות.

במסגרת גזר הדין של בימ"ש קמא צוין כי מעשי המבקש, אשר הודה בכך שבהשליכו את הפטיש לעבר כלבם של המתלוננים הוא התכוון לפגוע בו ובעשותו כן חבל בסופו של דבר, ברשלנות, בבתם התינוקת אשר ישבה באותה עת בעגלת הטיולים שלה, פגעו בערכים המוגנים של הגנה על שלומם וביטחונם של בני האדם ובעלי החיים הנמצאים בסביבתם הקרובה. צוין כי מדובר באירוע שיכול היה להימנע לו היו המתלוננים ממלאים אחר הוראות החוק המחייבות בעלי כלבים לקשור אותם ברצועה בצאתם עמם אל רשות הרבים ומשלא עשו כן תרמו להתרחשות האירוע ותוצאתו המצערת. כן צוין כי נסיבות המקרה חריגות ויוצאות דופן. נקבע כי יש להטיל על המבקש מאסר על תנאי שיש לקוות שירתיע אותו מביצוע מעשים דומים בעתיד ופיצוי למתלוננים בגין הפגיעה בבתם הפעוטה ובהם עצמם כמי שהיו עדים לאירוע שאך בדרך נס לא הסתיים בתוצאה חמורה הרבה יותר. כן הובאו בחשבון עברו הנקי של המבקש והכרתו בכך ש"לא חשב נכון". לכן, כאמור, נגזרו על המבקש 4 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור בתוך 3 שנים כל עבירה המכוונת כלפי בעל חיים או עבירה של חבלה ברשלנות וכן פיצוי בסך 3,000 ₪ למתלוננים.

טענות ב"כ הצדדים:

המבקש טוען כי בסמכותו של ביהמ"ש להיעתר לבקשה ואין צורך בטעמים מיוחדים. נטען כי אמות המידה הם ההצדקה, משך האיחור וסיכויי הערעור. למרות חלוף הזמן לא מדובר בתקופת זמן ארוכה. נטען כי במידה שהמבקש

יעמוד באמת המידה של הוכחת סיכויי הערעור, יש מקום לבטל את פסק הדין שניתן ולדון בערעור לגופו. פסק הדין ניתן לבקשת המבקש מבלי שטענותיו נדונו לגופן. יש מקום לבחון את טענות הערעור. אין טענות לגבי כשל בייצוג על ידי ב"כ הקודם של המערער. המבקש סבור כי יש כאן שאלות משפטיות חשובות ויש מקום לבחון אותן וסיכויי הערעור גבוהים וזה משליך על הבקשה לביטול פסק הדין ומתן הארכת מועד להגשת נימוקים לערעור. מדובר במקרה בו המבקש השליך פטיש לעבר כלב שנכנס לחצרו, הפטיש פגע בגדר וסטה לתוך עגלת תינוק ונגרמה חבלה לתינוקת. המבקש טוען שפעל במסגרת הגנה עצמית כי הכלב נכנס לחצרו ופגע ברכושו. יש שאלה בקשר לרשלנות ולצפיות כאשר המבקש פעל במסגרת של הגנה עצמית, האם היה צריך לצפות שהפטיש יפגע בגדר ויפגע בעוברי אורח שהוא לא ידע על קיומם. אלה טענות שמצביעות על סיכויי הערעור.

המשיבה טוענת כי אמנם היו מקרים שבהם בתי המשפט נעתרו לבקשת ארכה להגשת נימוקי ערעור אך יש לציין כי אין מדובר בדבר שבשגרה ואפשרות זו שמורה למקרים מיוחדים כאשר המבקש מצביע על טעם ממשי. עקרון סופיות הדיון הוא עקרון חשוב. העיקרון של העדר הפליה בין נאשם זה לנאשמים אחרים גם הוא בעל חשיבות ציבורית. מכאן ההתנגדות העקרונית לבקשה. אין ספק שהבקשה במתכונת בה הוגשה כאשר אינה כוללת נימוק שמצדיק היעדרות לאחר שחלף המועד המקורי אינה מצדיקה היעדרות לבקשה. היעדרות לבקשה תוביל להשלכות רוחביות שאינן רצויות שכן יצא מביהמ"ש מסר שגוי שנוגד את עקרון סופיות הדיון. המבקש עצמו ביקש למחוק את הערעור ומאז לא נתגלתה עובדה חדשה ולא היה שינוי נסיבות. הנימוק שעולה מהבקשה הוא כי היו חילוקי דעות בין המבקש לסנגוריה. בענייננו לא התקיימו השיקולים המצדיקים הארכת מועד בשים לב גם לגזר הדין שבמסגרתו נגזר מאסר על תנאי. לא נגרם למבקש עיוות דין. הוא קיבל את יומו בבית המשפט.

דין והכרעה:

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת תיק בימ"ש קמא הגעתי למסקנה כי דין הבקשה, בין אם נראה אותה כבקשה לביטול פסק דין ובין אם כבקשה להארכת מועד להגשת נימוקי ערעור, להידחות.

למבקש ניתנה זכות ערעור ובית משפט זה היה נאות לשמוע את טענותיו. אף שהערעור הוגש ללא נימוקים, ניתנה ארכה של למעלה מחודשיים להגשת נימוקי הערעור. בטרם הסתיימה התקופה שניתנה להגשת הנימוקים הגיש המבקש/מערער באמצעות ב"כ הקודם הודעה על חזרה מהערעור במסגרתה ביקש להורות על מחיקת הערעור בהתאם לבקשת המערער ולבטל את הדיון שנקבע לשמיעת הערעור. על כן, ביום 29.08.22 ניתן פסק דין במסגרתו הורה בימ"ש זה (הרכב בראשותי) על מחיקת הערעור לבקשת המערער וביטול הדיון שנקבע לשמיעתו. כלומר, המבקש/מערער עצמו זנח את ערעורו במעשיו שלו, למרות שהיה מיוצג, ואף בזבז זמן שיפוטי יקר, על אף שבימ"ש זה נעתר לבקשה למתן ארכה להגשת נימוקים לערעור והיה נאות לשמוע את טענותיו. בנסיבות אלו, וכאשר המבקש אינו מצביע על סיבה ממשית המצדיקה ביטול פסק הדין שניתן לבקשתו, אין מקום להיעתר לבקשה כאשר המבקש עצמו זנח את הערעור ולא היה מוכן ליישם את זכות הערעור הנתונה לו ולקיים את הליכי הערעור כסדרם [ראו: רע"פ 2449/07 עפרוני נ' מדינת ישראל (25.03.2007); רע"פ 2016/11 קדוש נ' מדינת ישראל (14.03.2011)].

חזרה מן הערעור כמוה כביטולו וכסיום הדיון בו ותוצאתה של ההחלטה במקרה זה היא מעשה בי-דין ופסק דין סופי [ראו: רע"פ 2449/07 הנ"ל והפסיקה המוזכרת שם לעניין זה]. פסק הדין במקרה זה אף הפך חלוט. במקרה זה אין

סמכות להורות על חידוש הדיון בערעור [ראו: רע"פ 2449/07 הנ"ל וע"פ 639/84 דגני נ' מדינת ישראל פ"ד מ(2) 1 (1986), אליו מפנה ביהמ"ש העליון ברע"פ 2449/07 הנ"ל]. בנוסף, כאמור, למבקש ניתנה זכות ערעור ובימ"ש זה היה נכון אף להאריך את המועד להגשת הנימוקים ולקיים מועד לשמיעת הערעור. המבקש עצמו זנח את הערעור וביקש להורות על מחיקתו ובכך בזבז זמן שיפוטי יקר. בהתאם לבקשת המבקש עצמו ניתן פסק דין המורה על מחיקת הערעור. פסק הדין הפך לחלוט.

דרך התנהלותו של המבקש מלמדת על הפגנת זילות כלפי המשאב הציבורי של זמן שיפוטי ומהווה בפועל שימוש לרעה בהליכים משפטיים. בהתאם לפסיקה, במקרה שגילה המבקש את דעתו לחזרתו בו מהערעור שהגיש, אם בשלב מאוחר יותר יבקש לחדש את ערעורו, אין הוא רשאי לבקש ביטול החלטת המחיקה [רע"פ 2449/07 הנ"ל]. בקשת המבקש לחדש את ערעורו אין בכוחה להחיות את מה שבטל כבר והערעור נתבטל זה מכבר. המבקש ליישם את זכות הערעור הנתונה לו צריך להיות מוכן לקיים את הליכי הערעור כסדרם ועל תוצאותיהם. כמו כן, כאמור, מדובר בפסק דין חלוט. לעקרון סופיות הדיון חשיבות, בין היתר בהתחשב בשיקולים ציבוריים רחבים שעניינם בהקצאת משאבי זמן שיפוטי לטובת כלל הציבור. כאמור, המבקש לא הצביע על טעם מיוחד לביטול פסק הדין שניתן לבקשתו.

אוסף עוד כי למעלה מן הצורך עייתי בהכרעת הדין וגזר הדין נשוא הבקשה שבפני. בימ"ש קמא נתן הכרעת דין מפורטת ומנומקת, הנשענת על קביעת ממצאים עובדתיים וקביעות מהימנות, נוכח התרשמותו הישירה והבלתי אמצעית מהראיות והעדויות שהובאו בפניו, ואין זו דרכה של ערכאת הערעור להתערב בקביעות כאמור [ע"פ 990/21 פלוני נ' מדינת ישראל (30.11.2022); ע"פ 2647/21 פלוני נ' מדינת ישראל (21.08.2022); ע"פ 661/16 מוטי אברהמי נ' מדינת ישראל (25.01.2017)]. בענייננו גם נראה על פני הדברים כי המבקש לא הצביע בבקשתו, כפי שהוגשה, על טעם של ממש להתערב בקביעות העובדתיות והמנומקות של בימ"ש קמא. המבקש טען גם בבימ"ש קמא כי ראה בכלבים שנכנסו לחצרו איום וכי מדובר בכלבים שתוקפים אנשים ברחוב. כן טען כי הכלבים חסרי שליטה ואינם מחונכים. גם אמו של המבקש העידה בבימ"ש קמא כי הכלבים משוחררים באופן קבוע והם נובחים עליה ואף יוצאים לתקוף אותה כאשר היא יוצאת לטייל עם הכלב שלה עם רצועה. בימ"ש קמא אף ביקר במקום על מנת לבדוק את כל הפרטים והטענות שנטענו בנוגע לזריקת הפטיש ופגיעתו בגדר. בימ"ש קמא בחן והתייחס לשאלות שמעלה המבקש בקשר לרשלנות ולצפיות כאשר נטען כי המבקש פעל במסגרת של הגנה עצמית. על כן, נראה על פני הדברים כי טענות המבקש נבחנו ונדונו על ידי בימ"ש קמא ואין בפיו טעם של ממש להתערב בקביעות המנומקות של בימ"ש קמא ואין מדובר בנסיבות העניין בעיוות דין המצדיק ביטול פסק הדין.

יוער כי בדיון בפני נטען בע"פ כי בדעת המערער להציג טענות שיעוררו סוגיות משפטיות כבדות משקל. יוער כי גם בהודעת הערעור הראשונה שהוגשה ביום 5.7.22 צוין, ביחד עם בקשה להארכת מועד להגת נימוקי הערעור, כי **"הערעור עוסק בשאלות משפטיות יחודיות"**. שאלות/טענות ייחודיות אלו לא פורטו בבקשה ום לא בטיעון בפני. ויודגש כי בבית משפט קמא טען ב"כ הקודם של המערער טענות בסוגיות שונות שנדונו בהרחבה ע"י בית משפט קמא, כפי שפורט בהכרעת הדין ובפתיח להחלטה זו. לא מצאתי מקום להעתר, מטעם זה, לבקשה. עוד יצוין כי מראשיתו של ההליך היה המבקש מיוצג ע"י עורכי דין ראויים מהסנגוריה הציבורית. בבקשה הנוכחית, בסעיף 7, כותבים ב"כ המערער: **"ויודגש, המערער מעולם לא חזר ולא זנח את טענותיו המשפטיות. החלטתו למחוק את הערעור נבעה, אך ורק ממחלוקת בינו ובין הסנגוריה הציבורית באשר להיקף הערעור שיוגש"**. עניין זה לא צוין בבקשה למחיקת הערעור שהוגשה ביום 29.8.22, לאחר שניתנה ארכה להגשת נימוקי ערעור. ניתן היה אז להגיש בקשה נוספת

להארכת המועד להגשת נימוקי ערעור על רקע מחלוקות כאלו ואחרות (מחלוקות שלא הובהרו עד לרגע זה שענינן, ככל הנראה ולדעת הסנגוריה הציבורית, בסוגיות משפטיות ייחודיות שלא פורטו). יש גם להניח כי משמעות החזרה מהערעור הובהרה כנדרש למבקש. בכל מקרה הסנגוריה, כחלק ממערכת המשפט וכ"קצין בית משפט" (Officer of the court) אינה רשאית, לטעמי, לנגד דרך כפי שנהגה כעת. חילוקי דעות שהיו, ככל שהיו עם המבקש, היו צריכים להתברר בדרך אחרת, בטרם הוגשה הבקשה למחיקת הערעור. בכל מקרה אין באמירות שפורטו, אשר לכשעצמן מעוררות סקרנות, משום עילה לביטול פסק דין שניתן לבקשת מערער ובמתן ארכה להגשת נימוקי ערעור על פסק דין שניתן ביום 23.5.22 ושהיה על המבקש להגיש בענינו הודעת ערעור מלאה ומפורטת לאחר חלוף 45 ימים.

אשר על כן, בסיכומי של דבר ולאור הנימוקים המפורטים לעיל, ומאחר שהמבקש לא הצביע על טעם של ממש לביטול פסק הדין אשר ניתן על פי בקשתו, או על סמכות ועילה לבטל את פסק הדין ולהאריך מועד להגשת נימוקים בהעדר טעם מיוחד וחרגי, אני מורה על דחיית הבקשה.

המזכירות תעביר עותק מהחלטה זו לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, כ"ה כסלו תשפ"ג, 19
דצמבר 2022, בהעדר הצדדים.
רון שפירא, נשיא